

Beheersing begint bij insectenherkenning en gebruik natuurlijke vijanden

Er zijn verschillende insecten in de bietenteelt die veel op elkaar lijken. Helaas is het ene insect schadelijk, terwijl een insect dat er sterk op lijkt, een natuurlijke vijand kan zijn. Het herkennen van insecten is dus belangrijk in de beslissing of en hoe ingrijpen nodig is. Zeker omdat het sparen van natuurlijke vijanden een belangrijk onderdeel is voor de beheersing van de schadelijke insecten.

Herkenning

In figuur 23 staan de belangrijkste natuurlijke vijanden voor de bietenteelt. Dat herkennen belangrijk is blijkt wel uit het feit dat zowel de jonge wants als de larve van de bovengrondse springstaart veel lijken op de groene perzikluis. De eerste twee veroorzaken in de meeste gevallen weinig schade, terwijl bestrijden van de groene perzikluis zeer belangrijk is. Bovendien werken sommige insecticiden, zoals Teppeki, wel op de groene perzikluis, terwijl ze geen enkele werking hebben op de andere twee insecten in dit voorbeeld. Een verkeerde diagnose kan dus leiden tot een verkeerde middelenkeuze. De volwassen bovengrondse springstaart kan daarentegen makkelijk verward worden met de zwarte bonenluis. En ook bij deze twee insecten is het belangrijk om te weten welke het betreft. Bovendien is het bij deze insecten niet snel rendabel om in te grijpen. De applicatie Ziekten en Plagen (beschikbaar via smartphone en www.irs.nl) kan een uitkomst bieden bij de herkenning van insecten.

Tabel 9 Het effect van verschillende soorten insecticiden op de schadelijkheid van natuurlijke vijanden (1=niet schadelijk, 2=licht toxisch, 3=matig toxisch, 4=schadelijk, ?=onbekend) (Bron: Biobest).

Latijnse soortnaam	familie	stadium	deltamethrin	esfenvaleraat	lambda-cyhalothrin	thiacloprid	pirimicarb	flonicamid
<i>Orius spp.</i>	bloemwants	nimf	4	4	4	4	2	?
		adult	4	4	4	4	1	?
<i>Chrysoperla carnea</i>	gaasvlieg	larve	4	4	2	4	1	1
		adult	4	4	4	2	2	1
<i>Aphidoletes aphidimyza</i>	galmug	larve	4	4	4	4	1	1
		adult	4	4	4	3	4	1
<i>Amblyseius californicus</i>	roofmijt	nimf/adult	3	3	3	?	1	1
<i>Amblyseius cucumeris</i>	roofmijt	nimf/adult	4	4	4	?	3	1
<i>Amblyseius degenerans</i>	roofmijt	nimf/adult	4	4	4	?	3	1
<i>Phytoseiulus persimilis</i>	roofmijt	nimf/adult	4	4	4	3	2	1
		adult	?	?	?	?	?	?
<i>Macrolophus pygmaeus</i>	roofwants	nimf	4	4	4	3	3	1
		adult	4	4	4	4	3	1
<i>Aphidius spp.</i>	sluipwesp	larve	4	4	4	3	1	2
		adult	4	4	4	3	1	1
		pop	?	?	?	?	?	?
<i>Trichogramma ssp.</i>	sluipwesp	larve	4	4	4	?	1	?
		adult	4	4	4	?	4	?

Effect middelen op natuurlijke vijanden

Voor het ingrijpen is het ook belangrijk om te weten welke neveneffecten middelen hebben op welke natuurlijke vijanden. Zo is in tabel 9 te zien dat de pyrethroïden (deltamethrin, esfenvaleraat en lambda-cyhalothrin) schadelijk zijn voor de meest natuurlijke vijanden. Over het algemeen is thiacloprid wat vriendelijker en sparen pirimicarb en flonicamid de meeste natuurlijke vijanden bij een bespuiting tegen bladluizen.

Figuur 23 Natuurlijke vijanden, ook te vinden in de applicatie ziekten en plagen.